

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

Περιεχόμενα

I Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση

.....

II Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση

Συμβούλιο

83/349/ΕΟΚ:

- * Έβδομη οδηγία του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1983 βασισμένη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 περίπτωση ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς . . . 1

83/350/ΕΟΚ:

- * Οδηγία του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1983 για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ενοποιημένη βάση 18

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΒΔΟΜΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουνίου 1983

βασισμένη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 περίπτωση ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς

(83/349/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 54 παράγραφος 3 περίπτωση ζ),

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾,

Έκτιμώντας:

ότι το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 25 Ιουλίου 1978, την οδηγία 78/660/ΕΟΚ ⁽⁴⁾ για το συντονισμό των εθνικών νομοθεσιών περί των ετησίων λογαριασμών εταιριών ορισμένων μορφών· ότι σημαντικός αριθμός εταιριών αποτελούν μέρος συνόλων επιχειρήσεων· ότι, προκειμένου να έρχονται εις γνώσιν των εταίρων και των τρίτων οικονομικές πληροφορίες για αυτά τα σύνολα των επιχειρήσεων, πρέπει να συντάσσονται ενοποιημένοι λογαριασμοί· ότι, συνεπώς, επιβάλλεται η εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών για τους ενοποιημένους λογαριασμούς προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι της δυνατότητας συγκρίσεως και της ισοδυναμίας αυτών των πληροφοριών·

ότι, για να καθοριστούν οι προϋποθέσεις της ενοποιήσεως, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο οι περιπτώσεις στις οποίες η εξουσία ελέγχου βασίζεται στην πλειο-

ψηφία των δικαιωμάτων ψήφου, αλλά και οι περιπτώσεις στις οποίες η εξουσία αυτή βασίζεται σε συμφωνίες, εκεί όπου αυτές γίνονται δεκτές· ότι τα κράτη μέλη στα οποία αυτό παρουσιάζεται πρέπει, εξάλλου, να μπορούν να καλύπτουν την περίπτωση όπου, σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώνεται πραγματική άσκηση του ελέγχου βασισμένη σε μία μειοψηφική συμμετοχή· ότι πρέπει, τέλος, να επιτραπεί στα κράτη μέλη να καλύψουν την περίπτωση των συνόλων επιχειρήσεων που είναι μεταξύ τους ισότιμες·

ότι ο συντονισμός, στον τομέα των ενοποιημένων λογαριασμών, αποσκοπεί στην προστασία των συμφερόντων που συνδέονται με κεφαλαιουχικές εταιρίες· ότι η προστασία αυτή συνεπάγεται την αρχή ότι καταρτίζονται ενοποιημένοι λογαριασμοί εφόσον μία παρόμοια εταιρία αποτελεί μέρος ενός συνόλου επιχειρήσεων, και ότι οι ενοποιημένοι αυτοί λογαριασμοί καταρτίζονται υποχρεωτικά τουλάχιστον όταν η εν λόγω εταιρία είναι μία μητρική επιχείρηση· ότι, εξάλλου, για μία πλήρη ενημέρωση είναι αναγκαίο, όταν μία θυγατρική επιχείρηση είναι η ίδια μητρική επιχείρηση, να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς· ότι, πάντως, μία παρόμοια μητρική επιχείρηση μπορεί και, σε ορισμένες περιπτώσεις, πρέπει να απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταρτίσεως παρόμοιων ενοποιημένων λογαριασμών, υπό την προϋπόθεση ότι οι εταίροι και οι τρίτοι προστατεύονται επαρκώς·

ότι, για τα σύνολα των επιχειρήσεων που δεν υπερβαίνουν ένα ορισμένο μέγεθος, μπορεί να δικαιολογηθεί μία εξαίρεση από την υποχρέωση καταρτίσεως ενοποιημένων λογαριασμών· ότι πρέπει, συνεπώς, να καθοριστούν ανώτατα όρια για μια παρόμοια εξαίρεση· ότι τούτο συνεπάγεται ότι τα κράτη μέλη μπορούν είτε να προβλέψουν πως η υπέρβαση του αριθμητικού ορίου ενός μόνο από τα τρία κριτήρια αρκεί για τη μη εφαρμογή της εξαίρεσεως, είτε να θεσπίσουν αριθμητικά όρια μικρότερα από τα προβλεπόμενα στην οδηγία·

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 121 της 2. 6. 1976, σ. 2.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 163 της 10. 7. 1978, σ. 60.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 75 της 26. 3. 1977, σ. 5.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. L 222 της 14. 8. 1978, σ. 11.

ότι οι ενοποιημένοι λογαριασμοί πρέπει να δίνουν πραγματική εικόνα του ενεργητικού και παθητικού, της οικονομικής θέσεως και των αποτελεσμάτων χρήσεως του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση· ότι, για το σκοπό αυτό, η ενοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει, κατ' αρχήν, όλες τις επιχειρήσεις του προαναφερθέντος συνόλου· ότι η ενοποίηση αυτή επιτάσσει την πλήρη αναγραφή των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, των εσόδων και των εξόδων αυτών των επιχειρήσεων, με ειδική μνεία των συμφερόντων των εκτός του συνόλου προσώπων· ότι, εντούτοις, πρέπει να γίνονται οι αναγκαίες διορθώσεις για την εξάλειψη των αποτελεσμάτων που οφείλονται στις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των ενοποιούμενων επιχειρήσεων·

ότι πρέπει να καθοριστεί ένας ορισμένος αριθμός αρχών στον τομέα της κατάρτισης των ενοποιημένων λογαριασμών και στον τομέα της αποτιμής στο πλαίσιο των λογαριασμών αυτών, ώστε να εξασφαλιστεί ότι αυτοί περιέχουν στοιχεία συνεκτικά και συγκρίσιμα, τόσο όσον αφορά τις μεθόδους που ακολουθούνται για την αποτίμησή τους, όσο και για τις ληγιστικές περιόδους που λαμβάνονται υπόψη·

ότι η συμμετοχή στο κεφάλαιο επιχειρήσεων στις οποίες οι περιλαμβανόμενες στην ενοποίηση επιχειρήσεις ασκούν σημαντική επιρροή, πρέπει να περιλαμβάνεται στους ενοποιημένους λογαριασμούς με βάση τη μέθοδο της ισοτιμίας·

ότι το προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών πρέπει να περιέχει ακριβείς ενδείξεις ως προς τις υποκειμένες στην ενοποίηση επιχειρήσεις·

ότι ορισμένες από τις μεταβατικές παρεκκλίσεις που προβλέπονται στην οδηγία 78/660/ΕΟΚ μέχρι περαιτέρω συντονισμού μπορούν να διατηρηθούν, με την επιφύλαξη μεταγενέστερης επανεξετάσεως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΜΗΜΑ Ι

Προϋποθέσεις κατάρτισεως ενοποιημένων λογαριασμών

Άρθρο 1

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν σε κάθε επιχείρηση που διέπεται από την εθνική τους νομοθεσία την υποχρέωση να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και ενοποιημένη έκθεση διαχειρίσεως, αν η επιχείρηση αυτή (μητρική επιχείρηση):

α) έχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων μιας επιχείρησης (θυγατρική επιχείρηση)· ή

β) έχει δικαίωμα να διορίζει ή να ανακαλεί την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου σε μια επιχείρηση, (θυγατρική επιχείρηση), και είναι ταυτόχρονα μέτοχος ή εταίρος της επιχείρησης αυτής· ή

γ) έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε μια επιχείρηση, (θυγατρική επιχείρηση), της οποίας είναι μέτοχος ή εταίρος, δυνάμει συμβάσεως που έχει συναφθεί με την επιχείρηση αυτή ή δυνάμει όρου του κατασταστικού και εφ' όσον το δίκαιο από το οποίο διέπεται η θυγατρική αυτή επιχείρηση επιτρέπει την υπαγωγή της σε παρόμοιες συμβάσεις ή όρους του καταστατικού. Τα κράτη μέλη μπορούν να μην απαιτούν από την μητρική επιχείρηση να είναι μέτοχος ή εταίρος της θυγατρικής επιχείρησης. Τα κράτη μέλη, το δίκαιο των οποίων δεν προβλέπει παρόμοιες συμβάσεις ή καταστατικές ρήτρες, δεν είναι υποχρεωμένα να εφαρμόσουν τη διάταξη αυτή·

δ) είναι μέτοχος ή εταίρος μιας επιχείρησης, και

αα) η πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης αυτής (θυγατρικής επιχείρησης), κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς και κατά την προηγούμενη χρήση και μέχρι την κατάρτιση των ενοποιημένων λογαριασμών, προήλθε από διορισμούς που οφείλονταν αποκλειστικά στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου της μητρικής επιχείρησης· ή

ββ) ελέγχει μόνη της, δυνάμει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της επιχείρησης αυτής (θυγατρικής επιχείρησης), την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων της επιχείρησης αυτής. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν ειδικότερες διατάξεις σχετικά με τη μορφή και το περιεχόμενο αυτής της συμφωνίας.

Τα κράτη μέλη επιβάλλουν τουλάχιστον τη ρύθμιση που αναφέρεται στο σημείο ββ).

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαρτήσουν την εφαρμογή του σημείου αα) από την προϋπόθεση ότι το ποσοστό συμμετοχής ανέρχεται τουλάχιστον σε 20 % των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων.

Εντούτοις, το σημείο αα) δεν εφαρμόζεται αν άλλη επιχείρηση έχει απέναντι στη θυγατρική αυτή επιχείρηση τα δικαιώματα που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ).

2. Εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τα κράτη μέλη μπορούν, μέχρι περαιτέρω συντονισμού στον τομέα αυτό, να επιβάλουν σε κάθε επιχείρηση που διέπεται από την εθνική τους νομοθεσία την υποχρέωση να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και ενοποιημένη έκθεση διαχειρίσεως, αν η επιχείρηση αυτή (μητρική επιχείρηση) έχει συμμετοχή κατά την έννοια του άρθρου 17 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ σε άλλη επιχείρηση (θυγατρική επιχείρηση), και:

- α) η μητρική επιχείρηση ασκεί πράγματι κυριαρχική επιρροή στη θυγατρική επιχείρηση· ή
- β) συμβαίνει η μητρική και η θυγατρική επιχείρηση να υπάγονται στην ενιαία διεύθυνση της μητρικής επιχείρησης.

Άρθρο 2

1. Για την εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ), στα δικαιώματα ψήφου, διορισμού ή ανάκλησης που έχει η μητρική επιχείρηση πρέπει να προστίθενται τα δικαιώματα κάθε άλλης θυγατρικής επιχείρησης, καθώς και τα δικαιώματα κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί στο όνομά του, αλλά για λογαριασμό της μητρικής επιχείρησης ή άλλης θυγατρικής επιχείρησης.

2. Για την εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ), από τα δικαιώματα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, πρέπει να αφαιρούνται τα δικαιώματα που απορρέουν από:

- α) τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχονται για λογαριασμό άλλου προσώπου εκτός της μητρικής ή θυγατρικής επιχείρησης· ή
- β) τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχονται για εγγύηση, εφόσον τα δικαιώματα αυτά ασκούνται σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί, ή που κατέχονται για ασφάλεια δανείων που χορηγήθηκαν στα πλαίσια συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τομέα της χορήγησης δανείων, υπό τον όρο ότι αυτά τα δικαιώματα ψήφου ασκούνται προς όφελος του παρέχοντος την εγγύηση.

3. Για την εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 1 σημεία α) και δ), από το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταιρών της θυγατρικής επιχείρησης πρέπει να αφαιρούνται τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές ή μερίδια που κατέχονται είτε από την ίδια την επιχείρηση, είτε από θυγατρικές της επιχειρήσεις είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό των επιχειρήσεων αυτών.

Άρθρο 3

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 13, 14 και 15, η μητρική επιχείρηση και όλες οι θυγατρικές της επιχειρήσεις υπόκεινται σε ενοποίηση ανεξάρτητα από την έδρα των θυγατρικών αυτών επιχειρήσεων.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1, κάθε επιχείρηση που είναι θυγατρική μιας θυγατρικής επιχείρησης λογίζεται θυγατρική της μητρικής επιχείρησης ή οποία είναι επικεφαλής των επιχειρήσεων που υπόκεινται σε ενοποίηση.

Άρθρο 4

1. Η μητρική επιχείρηση και όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις της αποτελούν επιχειρήσεις υποκειμένες σε ενοποίηση κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, όταν είτε η μητρική επιχείρηση είτε μια ή περισσότερες θυγατρικές επιχειρήσεις της έχουν μια από τις ακόλουθες εταιρικές μορφές:

α) για τη Γερμανία:

die Aktiengesellschaft, die Kommanditgesellschaft auf Aktien, die Gesellschaft mit beschränkter Haftung·

β) για το Βέλγιο:

la société anonyme / de naamloze vennootschap, la société en commandite par actions / de commanditaire vennootschap op aandelen, la société de personnes à responsabilité limitée / de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid·

γ) για τη Δανία:

aktieselskaber, kommanditaktieselskaber, anpartsselskaber·

δ) για τη Γαλλία:

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée·

ε) για την Ελλάδα:

ή ανώνυμη εταιρία, ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης, ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία·

στ) για την Ιρλανδία:

public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee·

ζ) για την Ιταλία:

la società per azioni, la società in accomandita per azioni, la società a responsabilità limitata·

η) για το Λουξεμβούργο:

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée·

θ) για τις Κάτω Χώρες:

de naamloze vennootschap, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid·

ι) για το Ηνωμένο Βασίλειο:

public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee·

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να θεσπίσουν εξαίρεση από την υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 1 παράγραφος 1, όταν η μητρική επιχείρηση δεν έχει συσταθεί με μια από τις εταιρικές μορφές που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 5

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαίρεση από την υποχρέωση του άρθρου 1 παράγραφος 1 όταν η

μητρική επιχείρηση είναι εταιρία χαρτοφυλακίου κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ, και

- α) κατά τη διάρκεια της χρήσεως δεν είχε άμεση ή έμμεση ανάμιξη στη διοίκηση της θυγατρικής επιχείρησης· και
- β) δεν άσκησε το δικαίωμα ψήφου που συνδέεται με τη συμμετοχή κατά το διορισμό μέλους του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της θυγατρικής εταιρίας κατά τη διάρκεια της χρήσεως, καθώς και των πέντε προηγούμενων χρήσεων ή, όταν η άσκηση του δικαιώματος ψήφου ήταν αναγκαία για τη λειτουργία του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της θυγατρικής επιχείρησης, με την προϋπόθεση ότι κανείς εταίρος ή μέτοχος, κατέχων την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στη μητρική επιχείρηση, και κανένα μέλος των διοικητικών διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων της επιχείρησης αυτής ή του μετόχου ή εταίρου της ο οποίος κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου, δεν συμμετέχει στα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της θυγατρικής επιχείρησης, και ότι τα κατ' αυτόν τον τρόπο διορισθέντα μέλη των οργάνων αυτών άσκησαν τα καθήκοντά τους χωρίς καμιά ανάμιξη ή επιρροή της μητρικής επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές της επιχειρήσεις· και
- γ) έχει χορηγήσει δάνεια μόνο σε επιχειρήσεις στις οποίες έχει συμμετοχή. Αν έχουν χορηγηθεί δάνεια και προς άλλους δικαιούχους, τα δάνεια αυτά θα πρέπει να έχουν αποπληρωθεί μέχρι το τέλος της προηγούμενης χρήσης· και
- δ) η εξαίρεση έχει εγκριθεί από αρμόδια αρχή αφού εξακριβωθεί ότι έχουν τηρηθεί οι προαναφερόμενοι όροι.

- 2. α) Μετά από την ημερομηνία που προβλέπεται στο άρθρο 49 παράγραφος 2, όταν εξαιρείται εταιρία χαρτοφυλακίου, δεν έχει εφαρμογή στον ετήσιο λογαριασμό της εταιρίας αυτής όσον αφορά την πλειοψηφική συμμετοχή της στις θυγατρικές της επιχειρήσεις το άρθρο 43 παράγραφος 2 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ.
- β) Όσον αφορά την πλειοψηφική αυτή συμμετοχή, οι πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 εδάφιο 2 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ μπορούν να παραλείπονται εάν είναι ικανές να προξενήσουν σοβαρή ζημία στην εταιρία, στους μετόχους ή τους εταίρους της ή σε μια από τις θυγατρικές της επιχειρήσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαρτήσουν την παράλειψη, από προηγούμενη άδεια διοικητικής ή δικαστικής αρχής. Κάθε τέτοια παράλειψη αυτών των πληροφοριών πρέπει να αναγράφεται στο προσάρτημα.

Άρθρο 6

- 1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 2 και του άρθρου 5, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν

απαλλαγή από την υποχρέωση του άρθρου 1 παράγραφος 1, όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού της μητρικής επιχείρησης, το σύνολο των υποκειμένων σε ενοποίηση επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει, με βάση τους τελευταίους ετήσιους λογαριασμούς τους, τα όρια των δύο από τα τρία κριτήρια που αναφέρει το άρθρο 27 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν ή να επιτρέψουν να μη γίνεται, κατά τον υπολογισμό των ανωτέρω ορίων, ούτε ο συμψηφισμός που προβλέπει το άρθρο 19 παράγραφος 1, ούτε η απάλειψη που προβλέπει το άρθρο 26 παράγραφος 1 υπό α) και β). Στην περίπτωση αυτή τα όρια που περιέχονται στα κριτήρια τα σχετικά με το σύνολο του ισολογισμού και το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών προσαυξάνονται κατά 20 %.

3. Το άρθρο 12 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ εφαρμόζεται και στα παραπάνω κριτήρια.

4. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται όταν μια από τις υποκείμενες σε ενοποίηση επιχειρήσεις είναι εταιρία, αξιόγραφα της οποίας έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο αξιών που λειτουργεί σε κράτος μέλος.

5. Μέχρις ότου συμπληρωθεί 10ετής προθεσμία από την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 49 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη μπορούν να αυξήσουν τα εκφρασμένα σε ECU όρια των κριτηρίων μέχρι 2,5 φορές κατ' ανώτατο όριο, και τον μέσο αριθμό του προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη χρήση μέχρι 500 κατ' ανώτατο όριο.

Άρθρο 7

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 2 και των άρθρων 5 και 6, τα κράτη μέλη απαλλάσσουν από την υποχρέωση του άρθρου 1 παράγραφος 1 κάθε μητρική επιχείρηση που διέπεται από το εθνικό τους δίκαιο και ταυτόχρονα είναι η ίδια θυγατρική επιχείρηση, εφόσον η μητρική της επιχείρηση διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, στις εξής δύο περιπτώσεις:

α) η μητρική επιχείρηση είναι κάτοχος όλων των μετοχών ή μεριδίων της απαλλασσόμενης επιχείρησης. Οι μετοχές ή τα μερίδια της επιχείρησης αυτής που κατέχονται από μέλη των διοικητικών, διευθυντικών ή εποπτικών οργάνων βάσει υποχρέωσης από το νόμο ή από το καταστατικό δεν λαμβάνονται υπόψη·

β) η μητρική επιχείρηση κατέχει, τουλάχιστον, το 90 % των μετοχών ή μεριδίων της απαλλασσόμενης επιχείρησης και οι λοιποί μέτοχοι ή εταίροι της τελευταίας επιχείρησης ενέκριναν την απαλλαγή. Εφόσον το δίκαιο κράτους μέλους, κατά την ημερομηνία έκδοσης αυτής της οδηγίας επιβάλλει την ενοποίηση στην περίπτωση αυτή, το κράτος αυτό μπορεί να μην εφαρμόσει την παρούσα διάταξη μέχρι την πάροδο 10ετούς προθεσμίας από την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 49 παράγραφος 2.

2. Η απαλλαγή παρέχεται μόνον αν συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

- α) Η απαλλασσόμενη επιχείρηση και με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 13, 14 και 15, όλες οι θυγατρικές της επιχειρήσεις ενοποιούνται στους λογαριασμούς ενός μεγαλύτερου συνόλου επιχειρήσεων, του οποίου η μητρική επιχείρηση διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους.
- β) αα) οι ενοποιημένοι λογαριασμοί που αναφέρονται στο σημείο α), καθώς και η ενοποιημένη ετήσια έκθεση διαχείρισεως του μεγαλύτερου συνόλου επιχειρήσεων καταρτίζονται από τη μητρική επιχείρηση του συνόλου αυτού και ελέγχονται κατά το δίκαιο του κράτους μέλους από το οποίο αυτή διέπεται, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·
- ββ) οι ενοποιημένοι λογαριασμοί που αναφέρονται στο σημείο α) και η ενοποιημένη ετήσια έκθεση διαχείρισεως που αναφέρεται στο σημείο αα) καθώς και το πιστοποιητικό ελέγχου του υπεύθυνου για τον έλεγχο των λογαριασμών αυτών και, ενδεχομένως, τα έγγραφα που αναφέρει το άρθρο 9, δημοσιεύονται από την απαλλασσόμενη επιχείρηση όπως προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους από το οποίο αυτή διέπεται σύμφωνα με το άρθρο 38. Το ανωτέρω κράτος μέλος μπορεί να απαιτεί να γίνεται η δημοσίευση στην επίσημη γλώσσα του και να είναι επικυρωμένη η μετάφραση των εγγράφων αυτών·
- γ) το προσάρτημα των ετήσιων λογαριασμών της απαλλασσόμενης επιχείρησης πρέπει να περιέχει:
- αα) την επωνυμία και την έδρα της μητρικής επιχείρησης που καταρτίζει τους ενοποιημένους λογαριασμούς που αναφέρονται στο σημείο α)· και
- ββ) μνεία της απαλλαγής από την υποχρέωση κατάρτισης των ενοποιημένων λογαριασμών, καθώς και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να μην εφαρμόσουν το παρόν άρθρο για τις εταιρίες, αξιόγραφα των οποίων έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο αξιών που λειτουργεί σε κράτος μέλος.

Άρθρο 8

1. Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται από το άρθρο 7 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη μπορούν, με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 2 και των άρθρων 5 και 6, να απαλλάξουν από την υποχρέωση του άρθρου 1 παράγραφος 1 κάθε μητρική επιχείρηση που διέπεται από το εθνικό τους δίκαιο και είναι ταυτόχρονα θυγατρική επιχείρηση, της οποίας η μητρική επιχείρηση διέπεται από δίκαιο κράτους μέλους. Η απαλλαγή παρέχεται εάν συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις του άρθρου 7 παράγραφος 2 και αν οι μέτοχοι ή οι εταίροι της απαλλασσόμενης επιχείρησης, οι οποίοι κατέχουν μετοχές ή μερίδια που αντιπροσωπεύουν ένα ελάχιστο ποσοστό του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης αυτής, δεν έχουν ζητήσει το αργότερο έξι μήνες πριν από το τέλος της εταιρικής χρήσεως την κατάρτιση ενοποιημένων λογαριασμών. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να ορίσουν το ποσοστό αυτό σε επίπεδο ανώτερο από 10% για τις ανώνυμες εταιρίες και τις ετερόρρυθμες κατά μετοχές εταιρίες, ή ανώτερο από 20% για τις άλλες μορφές επιχειρήσεων.

2. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να εξαρτήσουν την απαλλαγή από τον όρο ότι η μητρική επιχείρηση που καταρτίζει τους ενοποιημένους λογαριασμούς του άρθρου 7 παράγραφος 2 υπό α) θα διέπεται και η ίδια από το εθνικό τους δίκαιο.

3. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να εξαρτήσουν την απαλλαγή από τους όρους τους σχετικούς με την κατάρτιση και τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 υπό α).

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαρτήσουν την απαλλαγή που προβλέπεται στα άρθρα 7 και 8 από την αναγραφή, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, συμπληρωματικών πληροφοριών στους ενοποιημένους λογαριασμούς που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 υπό α) ή σε επισυναπτόμενο έγγραφο, εφόσον οι ίδιες πληροφορίες απαιτούνται για επιχειρήσεις που διέπονται από το εθνικό δίκαιο αυτού του κράτους μέλους και οι οποίες είναι υποχρεωμένες να καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς και βρίσκονται στην ίδια θέση.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, επί πλέον, να εξαρτήσουν την απαλλαγή από τον όρο της αναγραφής στο προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 υπό α) ή στους ετήσιους λογαριασμούς της απαλλασσόμενης επιχείρησης, όλων ή ορισμένων από τις ακόλουθες πληροφορίες, οι οποίες αφορούν το σύνολο των επιχειρήσεων των οποίων η μητρική επιχείρηση απαλλάσσεται από την υποχρέωση κατάρτισεως ενοποιημένων λογαριασμών:

- αξία των παγίων στοιχείων,
- καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών,
- αποτέλεσμα χρήσεως και ίδια κεφάλαια,
- μέσος αριθμός του προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη χρήση.

Άρθρο 10

Τα άρθρα 7 έως 9 δεν θίγουν τις νομοθετικές διατάξεις των κρατών μελών που διέπουν την κατάρτιση ενοποιημένων λογαριασμών ή ενοποιημένης εκθέσεως διαχείρισεως:

- εφόσον τα στοιχεία αυτά απαιτούνται προς ενημέρωση των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους, ή
- όταν ζητούνται από διοικητική ή δικαστική αρχή για δική της ενημέρωση.

Άρθρο 11

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4 παράγραφος 2 και των άρθρων 5 και 6, τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάξουν από την υποχρέωση του άρθρου 1 παράγραφος 1 οποιαδήποτε μητρική επιχείρηση η οποία διέπεται από το εθνικό τους δίκαιο και ταυτόχρονα είναι θυγατρική επιχείρηση μιας μητρικής επιχείρησης που δεν διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, αν συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) η απαλλασσόμενη επιχείρηση και, με την επιφύλαξη των άρθρων 13, 14 και 15, όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις ενοποιούνται στους λογαριασμούς ενός μεγαλύτερου συνόλου επιχειρήσεων·

β) οι ενοποιημένοι λογαριασμοί που αναφέρονται στο σημείο α) και, ενδεχομένως, η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισεως καταρτίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία ή κατά τρόπο ισοδύναμο προς ενοποιημένους λογαριασμούς και προς ενοποιημένες εκθέσεις διαχείρισεως που έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·

γ) οι ενοποιημένοι λογαριασμοί που αναφέρονται στο σημείο α) έχουν ελεγχθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που είναι αναγνωρισμένα για το λογιστικό έλεγχο από την εθνική νομοθεσία που διέπει την επιχείρηση που κατάρτισε τους λογαριασμούς αυτούς.

2. Το άρθρο 7 παράγραφος 2 σημείο β) υπό ββ) και σημείο γ) και τα άρθρα 8 έως 10 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

3. Το κράτος μέλος παρέχει απαλλαγές βάσει του παρόντος άρθρου μόνον εάν παρέχει τις ίδιες απαλλαγές βάσει των άρθρων 7 έως 10.

Άρθρο 12

1. Τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη των άρθρων 1 έως 10, μπορούν να επιβάλουν σε κάθε επιχείρηση που διέπεται από το εθνικό τους δίκαιο, την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων λογαριασμών και ενοποιημένης ετήσιας έκθεσης διαχείρισεως, εφόσον:

α) η επιχείρηση αυτή, καθώς και μια ή περισσότερες επιχειρήσεις με τις οποίες δεν συνδέεται με τις σχέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 ή 2, έχουν τεθεί υπό ενιαία διεύθυνση κατόπιν συμβάσεως που έχει συναφθεί με την πρώτη επιχείρηση ή σύμφωνα με όρους των καταστατικών τους· ή

β) τα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της επιχείρησης αυτής, καθώς και μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων με τις οποίες δεν συνδέεται με τις σχέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 ή 2 αποτελούνται κατά πλειοψηφία από τα ίδια πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα κατά τη διάρκεια της χρήσης και μέχρι την κατάρτιση των ενοποιημένων λογαριασμών.

2. Σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 1, οι επιχειρήσεις που δεν σχετίζονται με τους τρόπους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και όλες οι θυγατρικές τους επιχειρήσεις αποτελούν επιχειρήσεις υποκείμενες σε ενοποίηση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, εφόσον μια ή περισσότερες από αυτές έχουν μια από τις εταιρικές μορφές που αναφέρονται στο άρθρο 4.

3. Το άρθρο 3, το άρθρο 4 παράγραφος 2, τα άρθρα 5, 6, 13 έως 28, το άρθρο 29 παράγραφοι 1, 3, 4 και 5, τα άρθρα

30 έως 38, καθώς και το άρθρο 39 παράγραφος 2 εφαρμόζονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς και στην ενοποιημένη ετήσια έκθεση διαχείρισεως που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, οι δε αναφορές στη μητρική εταιρία θεωρούνται ότι γίνονται σε όλες τις επιχειρήσεις της παραγράφου 1. Ωστόσο, με την επιφύλαξη του άρθρου 19 παράγραφος 2, τα κενδύλια «κεφάλαιο», «διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο», «διαφορές αναπροσαρμογής», «αποθεματικά», «αποτελέσματα εις νέον» και «αποτελέσματα χρήσεως» που πρέπει να περιληφθούν στους ενοποιημένους λογαριασμούς αποτελούνται από τα σύνολα των επί μέρους κενδυλίων της κάθε μιας από τις επιχειρήσεις της παραγράφου 1.

Άρθρο 13

1. Μια επιχείρηση μπορεί να μη συμπεριληφθεί στην ενοποίηση όταν παρουσιάζει επουσιώδες ενδιαφέρον σε σχέση με το σκοπό του άρθρου 16 παράγραφος 3.

2. Όταν όμως δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο κριτήριο της παραγράφου 1, παρουσιάζουν συνολικά ουσιώδες ενδιαφέρον σε σχέση με το σκοπό του άρθρου 16 παράγραφος 3, οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να περιληφθούν στην ενοποίηση.

3. Επί πλέον, μια επιχείρηση μπορεί να μην περιληφθεί στην ενοποίηση όταν:

α) αυστηροί και διαρκείς περιορισμοί θίγουν ουσιαστικά:

αα) την άσκηση από τη μητρική επιχείρηση των δικαιωμάτων της στην περιουσία ή στη διαχείριση αυτής της επιχείρησης· ή

ββ) την άσκηση της ενιαίας διεύθυνσης αυτής της επιχείρησης που περιέχεται στις σχέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1·

β) οι απαραίτητες πληροφορίες για την κατάρτιση των ενοποιημένων λογαριασμών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία δεν μπορούν να συγκεντρωθούν χωρίς δυσανάλογα έξοδα ή αδικαιολόγητες καθυστερήσεις·

γ) οι μετοχές ή τα μερίδια αυτής της επιχείρησης κατέχονται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταγενέστερη μεταβίβασή τους.

Άρθρο 14

1. Όταν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ενοποίηση έχουν δραστηριότητες τόσο διαφορετικές ώστε η ενσωμάτωσή τους στην ενοποίηση θα ερχόταν σε αντίθεση με την υποχρέωση του άρθρου 16 παράγραφος 3, οι επιχειρήσεις αυτές δεν πρέπει, με επιφύλαξη του άρθρου 33, να συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για το μόνο λόγο ότι οι επιχειρήσεις που πρέπει να συμπεριληφθούν στην

ενοποίηση είναι επιχειρήσεις εν μέρει βιομηχανικές, εν μέρει εμπορικές και εν μέρει παροχής υπηρεσιών, ή ότι αυτές οι επιχειρήσεις ασκούν βιομηχανικές ή εμπορικές δραστηριότητες για διαφορετικά προϊόντα ή παρέχουν διαφορετικές υπηρεσίες.

3. Η χρήση της παραγράφου 1 πρέπει να αναφέρεται στο προσάρτημα και να αιτιολογείται. Αν οι ετήσιοι λογαριασμοί ή οι ενοποιημένοι λογαριασμοί των επιχειρήσεων που εξαιρέθηκαν κατά τον τρόπο αυτό από την ενοποίηση, δεν δημοσιεύονται στο ίδιο κράτος μέλος σύμφωνα με την οδηγία 68/151/ΕΟΚ ⁽¹⁾, πρέπει να επισυνάπτονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς ή να τίθενται στη διάθεση του κοινού. Σ' αυτή την τελευταία περίπτωση, πρέπει να είναι δυνατή η απόκτηση αντιγράφου των εγγράφων αυτών με σχετική αίτηση, σε τιμή όχι μεγαλύτερη από το διοικητικό κόστος.

Άρθρο 15

1. Όταν μητρική επιχείρηση, που δεν ασκεί καμία βιομηχανική ή εμπορική δραστηριότητα κατέχει μετοχές ή μερίδια σε θυγατρική επιχείρηση βάσει κοινής συμφωνίας με μία ή περισσότερες επιχειρήσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν, για την εφαρμογή του άρθρου 16 παράγραφος 3, να μην περιληφθεί στην ενοποίηση η μητρική αυτή επιχείρηση.

2. Στους ενοποιημένους λογαριασμούς θα πρέπει να επισυνάπτονται οι ετήσιοι λογαριασμοί της μητρικής επιχείρησης.

3. Όταν γίνεται χρήση της εξαίρεσης αυτής πρέπει είτε να εφαρμόζεται το άρθρο 59 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ στους ετήσιους λογαριασμούς της μητρικής επιχείρησης, είτε να παρέχονται στο προσάρτημα των λογαριασμών αυτών οι πληροφορίες που θα προέκυπταν από την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου.

ΤΜΗΜΑ 2

Τρόπος καταρτίσεως των ενοποιημένων λογαριασμών

Άρθρο 16

1. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί περιλαμβάνουν τον ενοποιημένο ισολογισμό, τα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσεως, καθώς και το προσάρτημα. Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο.

2. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί πρέπει να καταρτίζονται με σαφήνεια και να ανταποκρίνονται στην παρούσα οδηγία.

3. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί πρέπει να δίνουν πραγματική εικόνα του ενεργητικού, του παθητικού, της

οικονομικής θέσης, καθώς και των αποτελεσμάτων του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

4. Όταν η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν αρκεί για τη διαμόρφωση της πραγματικής εικόνας κατά την έννοια της παραγράφου 3, πρέπει να παρέχονται πρόσθετες πληροφορίες.

5. Αν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η εφαρμογή μιας από τις διατάξεις των άρθρων 17 έως 35 και του άρθρου 39 έρχεται σε αντίθεση με την υποχρέωση της παραγράφου 3, η διάταξη αυτή πρέπει να παρακάμπτεται προκειμένου να δοθεί πραγματική εικόνα, κατά την έννοια της παραγράφου 3. Κάθε τέτοια παρέκκλιση πρέπει να αναφέρεται στο προσάρτημα και να αιτιολογείται επαρκώς, να παρατίθενται οι επιδράσεις της στο ενεργητικό και παθητικό, στην οικονομική θέση και στα αποτελέσματα. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν τις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις και να θεσπίζουν ειδικότερες σχετικές διατάξεις.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν ή να απαιτούν την εμφάνιση, στους ενοποιημένους λογαριασμούς, και άλλων πληροφοριών πέρα από αυτές που απαιτούνται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 17

1. Με επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και λαμβάνοντας υπόψη τις αναγκαίες προσαρμογές που υπαγορεύονται από τις ιδιομορφίες των ενοποιημένων λογαριασμών σε σχέση με τους ετήσιους λογαριασμούς, εφαρμόζονται για τη διάρθρωση των ενοποιημένων λογαριασμών τα άρθρα 3 έως 10, 13 έως 26 και 28 έως 30 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ.

2. Σε περίπτωση που λόγω ειδικών περιστάσεων η ενοποίηση των αποθεμάτων θα απαιτούσε δυσανάλογα έξοδα, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν τη συγχώνευση τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Άρθρο 18

Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση ενσωματώνονται ακέραια στον ενοποιημένο ισολογισμό.

Άρθρο 19

1. Οι λογιστικές αξίες των μετοχών ή μεριδίων στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση συμψηφίζονται με το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων αυτών, το οποίο αναλογεί στις μετοχές ή τα μερίδια.

α) Ο ανωτέρω συμψηφισμός γίνεται με βάση τις λογιστικές αξίες κατά την ημερομηνία που οι επιχειρήσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται για πρώτη φορά στην ενοποίηση. Οι διαφορές που προκύπτουν από τον

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 65 της 14. 3. 1968, σ. 8.

συμψηφισμό καταχωρίζονται, κατά το δυνατό, κατ' ευθείαν στα στοιχεία του ενοποιημένου ισολογισμού στα οποία η τρέχουσα αξία είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από τη λογιστική τους αξία.

- β) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν ή να επιτρέψουν να γίνεται ο συμψηφισμός με βάση την τρέχουσα αξία των αναγνωρίσιμων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού κατά την ημερομηνία κτήσεως των μετοχών ή μεριδίων ή, όταν η κτήση έγινε τμηματικά, κατά την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση έγινε θυγατρική.
- γ) Η διαφορά που παραμένει μετά την εφαρμογή του σημείου α) ή η διαφορά που προκύπτει από την εφαρμογή του σημείου β) εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό σε ιδιαίτερο κονδύλι με αντίστοιχο τίτλο. Το κονδύλι αυτό, οι μέθοδοι που εφαρμόζονται και οι τυχόν σημαντικές μεταβολές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, πρέπει να σχολιάζονται στο προσάρτημα. Αν ένα κράτος μέλος επιτρέπει τον συμψηφισμό μεταξύ θετικών και αρνητικών διαφορών, η ανάλυση αυτών των διαφορών πρέπει, επίσης, να παρέχεται στο προσάρτημα.

2. Πάντως, η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για τις μετοχές ή τα μερίδια στο κεφάλαιο της μητρικής επιχείρησης που κατέχονται είτε από την ίδια είτε από άλλη επιχείρηση συμπεριλαμβανόμενη στην ενοποίηση. Αυτές οι μετοχές ή τα μερίδια θα λογίζονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς ως ίδια μερίδια ή ίδιες μετοχές σύμφωνα με την οδηγία 78/660/ΕΟΚ.

Άρθρο 20

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν ή να επιτρέψουν τον συμψηφισμό των λογιστικών αξιών των μετοχών ή μεριδίων στο κεφάλαιο επιχείρησης που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση μόνο με το ποσοστό του κεφαλαίου που αναλογεί σ' αυτές τις μετοχές ή τα μερίδια, υπό τον όρο ότι:

- α) οι μετοχές ή τα μερίδια αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον 90 % της ονομαστικής αξίας ή, ελλείψει ονομαστικής αξίας, της εσωτερικής λογιστικής αξίας των μετοχών ή μεριδίων της ανωτέρω επιχείρησης, πλην των προβλεπομένων στο άρθρο 29 παράγραφος 2 υπό α) της οδηγίας 77/91/ΕΟΚ ⁽¹⁾.
- β) το ποσοστό που αναφέρεται στο σημείο α) προήλθε από συμφωνία που προέβλεπε την έκδοση μετοχών ή μεριδίων από επιχείρηση που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση και
- γ) η συμφωνία που αναφέρεται στο σημείο β) δεν προέβλεπε πληρωμή σε μετρητά ανώτερη του 10 % της ονομαστικής αξίας ή ελλείψει ονομαστικής αξίας, της εσωτερικής λογιστικής αξίας των μετοχών ή μεριδίων που εξεδόθησαν.

2. Τυχόν διαφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 προστίθενται στα

ενοποιημένα αποθεματικά ή αφαιρούνται από αυτά, ανάλογα με την περίπτωση.

3. Η εφαρμογή της μεθόδου της παραγράφου 1, οι μεταβολές που προκύπτουν στα αποθεματικά, καθώς και η επωνυμία και η έδρα των σχετικών επιχειρήσεων αναφέρονται στο προσάρτημα.

Άρθρο 21

Τα ποσά που αναλογούν στις μετοχές ή τα μερίδια των ενοποιημένων θυγατρικών επιχειρήσεων που κατέχονται από πρόσωπα ξένα προς τις επιχειρήσεις οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση, εμφανίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό σε χωριστό κονδύλι με αντίστοιχο τίτλο.

Άρθρο 22

Τα έσοδα και τα έξοδα των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, εμφανίζονται ακέραια στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως.

Άρθρο 23

Τα κέρδη ή ζημίες που αναλογούν στα μερίδια ή μετοχές των ενοποιουμένων θυγατρικών επιχειρήσεων που κατέχονται από πρόσωπα ξένα προς τις επιχειρήσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, εμφανίζονται στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως σε χωριστό κονδύλι με αντίστοιχο τίτλο.

Άρθρο 24

Η κατάρτιση των ενοποιημένων λογαριασμών γίνεται σύμφωνα με τις αρχές που περιέχονται στα άρθρα 25 έως 28.

Άρθρο 25

- Οι μέθοδοι ενοποιήσεως πρέπει να μη μεταβάλλονται από τη μια χρήση στην άλλη.
- Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπονται παρεκκλίσεις από την αρχή της παραγράφου 1. Κάθε τέτοια παρέκκλιση πρέπει να αναφέρεται στο προσάρτημα, να αιτιολογείται επαρκώς και να παρέχεται μία εκτίμηση της επίδρασής της στο ενεργητικό, στο παθητικό, στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Άρθρο 26

1. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί παρουσιάζουν το ενεργητικό και το παθητικό, την οικονομική θέση και τα αποτελέσματα των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση σαν να πρόκειται για μια μόνο επιχείρηση. Ιδίως:

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 26 της 31. 1. 1977, σ. 1.

α) οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις μεταξύ των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση απαλείφονται από τους ενοποιημένους λογαριασμούς·

β) τα έσοδα και έξοδα που προέρχονται από συναλλαγές

μεταξύ των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, απαλείφονται από τους ενοποιημένους λογαριασμούς·

γ) κέρδη και ζημιές από συναλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, και τα οποία περιέχονται στη λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού, απαλείφονται από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Πάντως, μέχρι περαιτέρω συντονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν να γίνονται οι παραπάνω απαλείψεις αναλογικά, με βάση το ποσοστό συμμετοχής της μητρικής επιχείρησης στο κεφάλαιο κάθε μιας των θυγατρικών επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να δεχθούν παρεκκλίσεις από την αρχή της παραγράφου 1 υπό γ) όταν η συναλλαγή έχει γίνει σύμφωνα με τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς και η απάλειψη των κερδών ή των ζημιών θα συνεπαγόταν δυσανάλογα έξοδα. Κάθε παρέκκλιση από την αρχή αναφέρεται και, όταν έχει σημαντική επίδραση στο ενεργητικό και το παθητικό, την οικονομική θέση και τα αποτελέσματα του συνόλου των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση, πρέπει να σχολιάζεται στο προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών.

3. Παρεκκλίσεις από τις διατάξεις της παραγράφου 1 υπό α), β) και γ) επιτρέπονται όταν τα σχετικά ποσά είναι ασήμαντα σε σχέση με το σκοπό του άρθρου 16 παράγραφος 3.

Άρθρο 27

1. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί πρέπει να συντάσσονται με την ίδια ημερομηνία κλεισίματος των ετήσιων λογαριασμών της μητρικής επιχείρησης.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, πάντως, να επιτρέψουν ή να επιβάλουν το κλείσιμο των ενοποιημένων λογαριασμών, σε άλλη ημερομηνία ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού των περισσότερων ή των σημαντικότερων επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση. Όταν γίνεται χρήση αυτής της παρέκκλισης, πρέπει να αναφέρεται στο προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών δεόντως αιτιολογημένη. Επί πλέον, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ή να αναφέρονται τα σημαντικά γεγονότα που αφορούν το ενεργητικό και παθητικό, την οικονομική θέση ή τα αποτελέσματα μιας επιχείρησης που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση, τα οποία έχουν επέλθει μεταξύ της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού αυτής της επιχείρησης και της ημερομηνίας κλεισίματος των ενοποιημένων λογαριασμών.

3. Αν η ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού μιας επιχείρησης που συμπεριλαμβάνεται στην ενοποίηση, προηγείται τουλάχιστον κατά τρεις μήνες από την ημερομηνία κλεισίματος των ενοποιημένων λογαριασμών, η

επιχείρηση αυτή ενοποιείται βάσει ενδιάμεσων λογαριασμών που καταρτίζονται με την ημερομηνία του κλεισίματος των ενοποιημένων λογαριασμών.

Άρθρο 28

Αν η σύνθεση του συνόλου των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση έχει μεταβληθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της χρήσεως, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί περιέχουν πληροφορίες με τις οποίες θα γίνεται δυνατή η σύγκριση των διαδοχικών ενοποιημένων λογαριασμών. Όταν η μεταβολή είναι σημαντική, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν ή να επιτρέψουν την εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης με την κατάρτιση προσαρμοσμένου ανοίγματος ισολογισμού και προσαρμοσμένου λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως.

Άρθρο 29

1. Τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση αποτιμώνται με ομοιόμορφες μεθόδους και σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 42 και 60 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ.

2. α) Η επιχείρηση που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς πρέπει να εφαρμόζει τις ίδιες μεθόδους αποτίμησης με εκείνες που εφαρμόζει για τους δικούς της ετήσιους λογαριασμούς. Τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να επιτρέψουν ή να ορίσουν ότι στους ενοποιημένους λογαριασμούς θα εφαρμόζονται άλλες μέθοδοι αποτίμησης εφ' όσον συμφωνούν με τα προαναφερθέντα άρθρα της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ.

β) Όταν γίνεται χρήση της παρέκκλισης αυτής, το γεγονός σημειώνεται στο προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών και αιτιολογείται.

3. Όταν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που πρόκειται να περιληφθούν στην ενοποίηση, έχουν αποτιμηθεί από επιχειρήσεις που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση, με μεθόδους διαφορετικές από τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την ενοποίηση, τότε τα στοιχεία αυτά πρέπει να αποτιμηθούν και πάλι σύμφωνα με τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για την ενοποίηση, εκτός εάν το αποτέλεσμα της νέας αυτής αποτίμησης είναι ασήμαντο σε σχέση με το σκοπό του άρθρου 16 παράγραφος 3. Παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή επιτρέπονται σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Κάθε τέτοια παρέκκλιση αναγράφεται στο προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών και αιτιολογείται.

4. Στον ενοποιημένο ισολογισμό και τον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως λαμβάνεται υπόψη η τυχόν διαφορά που παρουσιάζεται κατά την ενοποίηση ανάμεσα στο φόρο που βαρύνει τη χρήση και τις προηγούμενες χρήσεις, και στο φόρο που έχει ήδη καταβληθεί ή οφείλεται για τις χρήσεις αυτές, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα προκύψει πραγματική επιβάρυνση φόρου για μια από τις ενοποιημένες επιχειρήσεις στο άμεσο μέλλον.

5. Στην περίπτωση που στοιχεία ενεργητικού που πρόκειται να περιληφθούν στην ενοποίηση αποτελέσαν αντικείμενο έκτακτων διορθώσεων στην αξία τους για φορολογικούς μόνο λόγους, τα στοιχεία αυτά πρέπει να περιληφθούν στους ενοποιημένους λογαριασμούς απαλλαγμένα από αυτές τις διορθώσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να επιτρέψουν ή να επιβάλουν την εμφάνιση των στοιχείων αυτών στους ενοποιημένους λογαριασμούς χωρίς την απάλειψη αυτών των διορθώσεων, με την προϋπόθεση ότι τα ποσά των διορθώσεων θα εμφανίζονται στο προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών και θα αιτιολογούνται επαρκώς.

Άρθρο 30

1. Το ιδιαίτερο κονδύλι του άρθρου 19 παράγραφος 1 υπό γ), εάν αφορά σε θετική διαφορά ενοποίησης, διέπεται από τις διατάξεις της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ που εφαρμόζονται για το λογαριασμό «Φήμη και πελατεία».
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν την άμεση και εμφανή αφαίρεση της θετικής διαφοράς ενοποίησης απευθείας από τα αποθεματικά.

Άρθρο 31

Το ποσό που εμφανίζεται στο ιδιαίτερο κονδύλι που προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 υπό γ), εάν αντιστοιχεί σε αρνητική διαφορά ενοποίησης, μπορεί να μεταφερθεί στα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσεως μόνον:

- α) εάν η διαφορά αυτή αντιστοιχεί, κατά την ημέρα που αποκτήθηκε η συμμετοχή, σε πρόβλεψη δυσμενούς εξέλιξης των μελλοντικών αποτελεσμάτων της επιχείρησης ή σε πρόβλεψη μελλοντικών δαπανών, στο μέτρο που η πρόβλεψη αυτή έχει επαληθευτεί·
- β) στο μέτρο που η διαφορά αυτή αντιστοιχεί σε πραγματοποιημένο κέρδος.

Άρθρο 32

1. Όταν μία επιχείρηση που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση διευθύνει άλλη επιχείρηση από κοινού με μια ή περισσότερες επιχειρήσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν ή να επιτρέψουν να συμπεριληφθεί στους ενοποιημένους λογαριασμούς και η άλλη αυτή επιχείρηση, ανάλογα με το ποσοστό των δικαιωμάτων που έχει στο κεφάλαιό της η συμπεριλαμβανόμενη στην ενοποίηση επιχείρηση.

2. Τα άρθρα 13 έως 31 εφαρμόζονται αναλόγως στη μερική ενοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Σε περίπτωση εφαρμογής του παρόντος άρθρου, το άρθρο 33 δεν εφαρμόζεται όταν η επιχείρηση που ενοποι-

είται μερικά είναι συγγενής επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 33.

Άρθρο 33

1. Στην περίπτωση που μία επιχείρηση που συμπεριλαμβάνεται στην ενοποίηση, ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και στην οικονομική πολιτική μιας επιχείρησης που δεν συμπεριλαμβάνεται στην ενοποίηση (συγγενής επιχείρηση) και στην οποία η πρώτη έχει συμμετοχή κατά την έννοια του άρθρου 17 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ, αυτή η συμμετοχή εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό σε ιδιαίτερο κονδύλι με αντίστοιχο τίτλο. Τεκμαίρεται ότι μια επιχείρηση ασκεί ουσιώδη επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση όταν αυτή κατέχει τουλάχιστον το 20 % των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων της επιχείρησης αυτής. Το άρθρο 2 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

2. Στην περίπτωση της πρώτης εφαρμογής του παρόντος άρθρου σε συμμετοχή αναφερόμενη στην παράγραφο 1, η συμμετοχή αυτή εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό:

α) είτε με τη λογιστική της αξία που προκύπτει σύμφωνα με τους κανόνες αποτίμησης που προβλέπονται στην οδηγία 78/660/ΕΟΚ. Η διαφορά μεταξύ αυτής της αξίας και του ποσού που αναλογεί στο ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων που αντιπροσωπεύει η συμμετοχή αυτή, καταχωρείται χωριστά στον ενοποιημένο ισολογισμό ή αναφέρεται στο προσάρτημα. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται κατά την ημερομηνία που η μέθοδος εφαρμόζεται για πρώτη φορά·

β) είτε με το ποσό που αναλογεί στο ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων της συγγενούς επιχείρησης που αντιπροσωπεύει η συμμετοχή αυτή. Η διαφορά μεταξύ αυτού του ποσού και της λογιστικής αξίας, που προκύπτει σύμφωνα με τους κανόνες αποτίμησης της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ, εμφανίζεται χωριστά στον ενοποιημένο ισολογισμό ή στο προσάρτημα. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται κατά την ημερομηνία που η μέθοδος εφαρμόζεται για πρώτη φορά·

γ) τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν την εφαρμογή του ενός ή του άλλου από τα σημεία α) και β). Ο ενοποιημένος ισολογισμός ή το προσάρτημα πρέπει να αναφέρουν ποιο από τα δύο σημεία α) ή β) εφαρμόστηκε·

δ) εξάλλου, για την εφαρμογή των σημείων α) ή β) τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν ή να επιτρέψουν να γίνεται ο υπολογισμός της διαφοράς με την ημερομηνία κτήσης των μετοχών ή μεριδίων, εφόσον η κτήση έγινε τμηματικά, με την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση έγινε συγγενής επιχείρηση.

3. Στην περίπτωση που τα στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού της συγγενούς επιχείρησης έχουν αποτιμηθεί με μεθόδους διαφορετικές από τις μεθόδους που

χρησιμοποιούνται για την ενοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2, τα στοιχεία αυτά προκειμένου να υπολογισθεί η διαφορά που αναφέρεται στις παραγράφους 2 υπό α) ή β) του παρόντος άρθρου, μπορούν να αποτιμηθούν εκ νέου, σύμφωνα με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την ενοποίηση. Εάν δεν έγινε η νέα αυτή αποτίμηση, το γεγονός πρέπει να αναφέρεται στο προσάρτημα. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν τη νέα αυτή αποτίμηση.

4. Η λογιστική αξία που αναφέρεται στην παράγραφο 2 υπό α) ή το ποσό που αναλογεί στο ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων της συγγενούς επιχείρησης το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο 2 υπό β) αυξάνεται ή μειώνεται με το ποσό της τυχόν μεταβολής που σημειώθηκε μέσα στη χρήση στα ίδια κεφάλαια της συγγενούς επιχείρησης, στο μέτρο που αναλογεί στο ποσοστό της συμμετοχής· μειώνεται κατά το ποσό των μερισμάτων που αναλογούν στην συμμετοχή.

5. Εφόσον η θετική διαφορά που αναφέρεται στις παραγράφους 2 υπό α) ή 2 υπό β) δεν μπορεί να ενταχθεί σε κάποια κατηγορία στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού, εφαρμόζονται τα άρθρα 30 και 39 παράγραφος 3.

6. Το μέρος των κερδών ή ζημιών της συγγενούς επιχείρησης που αναλογεί σ' αυτές τις συμμετοχές εμφανίζεται στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως σε χωριστό κονδύλι με αντίστοιχο τίτλο.

7. Οι απαλείψεις που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 υπό γ) πραγματοποιούνται εφόσον τα στοιχεία είναι γνωστά ή μπορούν να συγκεντρωθούν. Το άρθρο 26 παράγραφοι 2 και 3 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

8. Εφόσον μία συγγενής επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς, οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται για τα ίδια κεφάλαια που εμφανίζονται σ' αυτούς τους ενοποιημένους λογαριασμούς.

9. Όταν η συμμετοχή στο κεφάλαιο της συγγενούς επιχείρησης είναι επουσιώδης σε σχέση με τον σκοπό του άρθρου 16 παράγραφος 3 είναι δυνατό να μην εφαρμοσθεί το παρόν άρθρο.

Άρθρο 34

Εκτός από τις πληροφορίες που απαιτούνται από άλλες διατάξεις της παρούσας οδηγίας, στο προσάρτημα πρέπει να περιέχονται και οι ακόλουθες, τουλάχιστον, πληροφορίες:

1. Οι μέθοδοι αποτίμησης που εφαρμόστηκαν στα διάφορα στοιχεία των ενοποιημένων λογαριασμών, καθώς και οι μέθοδοι υπολογισμού των διορθώσεων αξιών. Για τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς και τα οποία είναι ή ήταν αρχικά εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα, πρέπει να αναφέρονται οι τρόποι μετατροπής, που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου τα στοιχεία αυτά να εκφραστούν στο νόμισμα

στο οποίο καταρτίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί.

2. α) Η επωνυμία και η έδρα των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση. Το ποσοστό του κεφαλαίου που κατέχεται σε επιχειρήσεις εκτός της μητρικής που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, από επιχειρήσεις οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση ή από πρόσωπα που ενεργούν με το όνομά τους αλλά για λογαριασμό αυτών των επιχειρήσεων. Ποιά από τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 και του άρθρου 12 παράγραφος 1, μετά την εφαρμογή του άρθρου 2, υπαγόρευσε την ενοποίηση. Πάντως, δεν είναι απαραίτητο να αναγράφεται η τελευταία αυτή πληροφορία αν η ενοποίηση πραγματοποιήθηκε με βάση το άρθρο 1 παράγραφος 1 υπό α), και το ποσοστό του κατεχόμενου κεφαλαίου συμπίπτει με το ποσοστό των δικαιωμάτων της ψήφου.

β) Για επιχειρήσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση βάσει των άρθρων 13 και 14, οι ενδείξεις αυτές πρέπει να παρέχονται με την επιφύλαξη του άρθρου 14 παράγραφος 3 και να εξηγούνται οι λόγοι αποκλεισμού των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 13.

3. α) Η επωνυμία και η έδρα επιχειρήσεων που είναι συγγενείς, κατά την έννοια του άρθρου 33 παράγραφος 1, με μία επιχείρηση που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση, καθώς και η αναλογία του κεφαλαίου των συγγενών αυτών επιχειρήσεων που κατέχεται από επιχειρήσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στην ενοποίηση ή από πρόσωπα που ενεργούν στο όνομά τους αλλά για λογαριασμό αυτών των επιχειρήσεων.

β) Οι ίδιες πληροφορίες παρέχονται για τις συγγενείς επιχειρήσεις του άρθρου 33 παράγραφος 9, καθώς και οι λόγοι εφαρμογής της διάταξης αυτής.

4. Η επωνυμία και η έδρα των επιχειρήσεων που υπέστησαν μερική ενοποίηση δυνάμει του άρθρου 32, τα δεδομένα στα οποία βασίζεται η κοινή διοίκηση, καθώς και το ποσοστό του κεφαλαίου τους που κατέχεται από συμπεριλαμβανόμενες στην ενοποίηση επιχειρήσεις ή από πρόσωπα που ενεργούν στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό αυτών των επιχειρήσεων.

5. Η επωνυμία και η έδρα των επιχειρήσεων που δεν αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 και στις οποίες οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση και εκείνες που εξαιρέθηκαν βάσει του άρθρου 14, κατέχουν, είτε οι ίδιες, είτε μέσω προσώπων που ενεργούν στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό των επιχειρήσεων αυτών, τουλάχιστον ένα ποσοστό του κεφαλαίου, το οποίο τα κράτη μέλη δεν μπορούν να ορίσουν μεγαλύτερο από 20 %. Στην περίπτωση αυτή αναγράφονται το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο, το ποσό των ιδίων κεφαλαίων, και τα κέρδη ή οι ζημιές της τελευταίας χρήσεως για την οποία εγκρίθηκαν λογαριασμοί αυτής της επιχείρησης. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να παραλείπονται όταν είναι επουσιώδεις σε σχέση με το σκοπό του

- άρθρου 16 παράγραφος 3. Επίσης, μπορεί να παραλείπεται η αναγραφή των ιδίων κεφαλαίων και των κερδών και ζημιών μιας επιχείρησης, εφόσον η επιχείρηση αυτή δεν δημοσιεύει ισολογισμό και εφόσον οι προαναφερόμενες επιχειρήσεις κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, λιγότερο από το 50 % του κεφαλαίου της.
6. Το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, οι οποίες λήγουν μετά από πενταετία, καθώς και το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό οι οποίες καλύπτονται με εμπράγματα ασφάλεια που έχει παρασχεθεί από περιλαμβανόμενες στην ενοποίηση επιχειρήσεις, με ένδειξη του είδους και της μορφής της ασφάλειας.
7. Το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν και δεν εμφανίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, εφόσον η πληροφορία αυτή βοηθά στην εκτίμηση της οικονομικής θέσης του συνόλου των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση. Τυχόν υποχρεώσεις για συντάξεις ή προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση, εμφανίζονται χωριστά.
8. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών, κατά την έννοια του άρθρου 28 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ, με ανάλυση κατά κατηγορίες δραστηριότητας και κατά γεωγραφικές περιοχές, εφόσον αυτές οι κατηγορίες και αυτές οι περιοχές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους από άποψη οργάνωσης των πωλήσεων και παροχής υπηρεσιών που εμπίπτουν στις συνήθεις δραστηριότητες του συνόλου των περιλαμβανομένων στην ενοποίηση επιχειρήσεων.
9. α) Τον μέσο όρο του προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσεως από τις επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, με ανάλυση κατά κατηγορίες. Επίσης, οι δαπάνες προσωπικού κατά τη χρήση, εάν αυτές δεν εμφανίζονται χωριστά στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως.
- β) Ο μέσος όρος του προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης από τις επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόστηκε το άρθρο 32, αναγράφεται χωριστά.
10. Ο βαθμός στον οποίο τα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσεως επηρεάστηκαν από τη μέθοδο αποτιμώσεως η οποία, κατά καρέκκλιση των αρχών που καθιερώνονται με τα άρθρα 31 και 34 έως 42 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ, καθώς και με το άρθρο 29 παράγραφος 5 της παρούσας οδηγίας, ακολουθήθηκε στη χρήση ή σε προηγούμενη χρήση με σκοπό να επιτευχθούν φορολογικές ελαφρύνσεις. Όταν η επίδραση της αποτιμώσεως αυτής στις μελλοντικές φορολογικές υποχρεώσεις του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, είναι ουσιώδης, πρέπει να παρέχονται επεξηγήσεις.
11. Η διαφορά μεταξύ των φόρων που επιβάρυναν τον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων της τρέχουσας και των προηγούμενων χρήσεων, και των φόρων που οφείλονται γι' αυτές τις χρήσεις, εφόσον η διαφορά αυτή είναι ουσιώδης από πλευράς μελλοντικής φορολογικής επιβάρυνσης. Το ποσό αυτό μπορεί, επίσης, να εμφανίζεται σωρευτικά στον ισολογισμό, σε ιδιαίτερο κονδύλι με αντίστοιχο τίτλο.
12. Τα ποσά που δόθηκαν μέσα στη χρήση για αμοιβές στα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της μητρικής επιχείρησης για την άσκηση των καθηκόντων τους τόσο στη μητρική επιχείρηση όσο και τις θυγατρικές επιχειρήσεις της, καθώς και υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν ή αναλήφθηκαν για τους ίδιους λόγους για συντάξεις σε αποχωρήσαντα μέλη των προαναφερόμενων οργάνων. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να παρέχονται αθροιστικά κατά κατηγορία. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν οι αμοιβές που καταβλήθηκαν για την άσκηση καθηκόντων σε επιχειρήσεις με τις οποίες υπάρχουν οι σχέσεις που αναφέρει το άρθρο 32 ή το άρθρο 33, να περιλαμβάνονται και αυτές μεταξύ των στοιχείων που αναφέρονται στην πρώτη πρόταση.
13. Τα ποσά των προκαταβολών και πιστώσεων που δόθηκαν στα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων της μητρικής επιχείρησης από αυτήν ή από μία από τις θυγατρικές επιχειρήσεις, με μνεία του επιτοκίου, των βασικών όρων χορηγήσεως και των ποσών που, ενδεχομένως, έχουν επιστραφεί. Επίσης, οι υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί για λογαριασμό τους υπό μορφή οποιασδήποτε εγγύησης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να δίδονται αθροιστικά κατά κατηγορία. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν οι προκαταβολές και πιστώσεις που χορηγήθηκαν από επιχειρήσεις με τις οποίες υπάρχουν οι σχέσεις που αναφέρει το άρθρο 32 ή το άρθρο 33, να περιλαμβάνονται και αυτές μεταξύ των στοιχείων που αναφέρονται στην πρώτη πρόταση.

Άρθρο 35

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν για τις πληροφορίες των παραγράφων 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 34:
- α) να παίρνουν τη μορφή δήλωσης που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ· το γεγονός αυτό πρέπει να αναφέρεται στο προσάρτημα·
- β) να παραλείπονται, όταν λόγω της φύσης τους μπορεί να προκαλέσουν σοβαρή βλάβη σε κάποια από τις επιχειρήσεις που διέπονται από αυτές τις διατάξεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαρτήσουν αυτή την εξαίρεση από προηγούμενη άδεια διοικητικής ή δικαστικής αρχής. Η παράλειψη αυτών των στοιχείων πρέπει να αναγράφεται στο προσάρτημα.
2. Το σημείο 1 υπό β) εφαρμόζεται, επίσης, στις πληροφορίες που επιβάλλονται με το άρθρο 34 σημείο 8.

ΤΜΗΜΑ 3

Ενοποιημένη ετήσια έκθεση διαχείρισεως*Άρθρο 36*

1. Η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισεως πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον την πραγματική εικόνα της εξέλιξης των εργασιών και της θέσης του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.
2. Όσον αφορά αυτές τις επιχειρήσεις, η έκθεση περιλαμβάνει, επίσης, πληροφορίες για:
 - α) κάθε σημαντικό γεγονός που συνέβη μετά τη λήξη της χρήσεως·
 - β) την προβλεπόμενη εξέλιξη του συνόλου αυτών των επιχειρήσεων·
 - γ) τις δραστηριότητες του συνόλου αυτών των επιχειρήσεων στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης·
 - δ) τον αριθμό και την ονομαστική αξία, ή ελλείψει ονομαστικής αξίας, την εσωτερική λογιστική αξία του συνόλου των μετοχών ή μεριδίων της μητρικής επιχείρησης που κατέχονται είτε από την ίδια είτε από θυγατρικές της επιχειρήσεις, είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό αυτών των επιχειρήσεων· τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν ή να επιβάλουν την παροχή αυτών των πληροφοριών στο προσάρτημα.

ΤΜΗΜΑ 4

Έλεγχος των ενοποιημένων λογαριασμών*Άρθρο 37*

1. Η επιχείρηση που καταρτίζει τους ενοποιημένους λογαριασμούς οφείλει να τους υποβάλλει στον έλεγχο ενός ή περισσότερων προσώπων που έχουν αναγνωρισθεί για το λογιστικό έλεγχο από το νόμο του κράτους μέλους που διέπει την επιχείρηση αυτή.
2. Ο υπεύθυνος ή οι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών πρέπει, επίσης, να πιστοποιούν ότι η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισεως βρίσκεται σε αρμονία με τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ίδιας χρήσεως.

ΤΜΗΜΑ 5

Δημοσιότητα των ενοποιημένων λογαριασμών*Άρθρο 38*

1. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί νόμιμα εγκεκριμένοι, η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισεως και το πιστοποιητικό

ελέγχου του υπεύθυνου για τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών δημοσιεύονται από την επιχείρηση που έχει καταρτίσει τους ενοποιημένους λογαριασμούς όπως προβλέπει η νομοθεσία του κράτους μέλους που διέπει την επιχείρηση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ.

2. Το άρθρο 47 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ εφαρμόζεται όσον αφορά την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισεως.

3. Η τελευταία φράση του άρθρου 47 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ αντικαθίσταται ως εξής: «Αντίγραφο ή απόσπασμα της έκθεσης αυτής πρέπει να είναι δυνατό να χορηγείται μετά από σχετική αίτηση. Το αντίτιμο για το αντίγραφο αυτό δεν πρέπει να υπερβαίνει το διοικητικό κόστος του.»

4. Όταν, ωστόσο, η επιχείρηση που έχει καταρτίσει τους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν έχει μία από τις εταιρικές μορφές που αναφέρονται στο άρθρο 4, και δεν της επιβάλλεται από την εθνική της νομοθεσία υποχρέωση δημοσιεύσεως των εγγράφων της παραγράφου 1 αντίστοιχη με την υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 3 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ, η επιχείρηση αυτή οφείλει, τουλάχιστον, να θέτει αυτά τα έγγραφα στη διάθεση του κοινού στην έδρα της. Αντίγραφο των εγγράφων αυτών πρέπει να χορηγείται μετά από σχετική αίτηση. Το αντίτιμο για το αντίγραφο αυτό δεν πρέπει να υπερβαίνει το διοικητικό κόστος του.

5. Τα άρθρα 48 και 49 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

6. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της δημοσίευσης που επιβάλλονται από το παρόν άρθρο.

ΤΜΗΜΑ 6

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις*Άρθρο 39*

1. Κατά την πρώτη κατάρτιση, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, των ενοποιημένων λογαριασμών ενός συνόλου επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων υπήρχει ήδη, πριν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 49 παράγραφος 1, μία από τις σχέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη μπορούν για την εφαρμογή του άρθρου 19 παράγραφος 1 να επιτρέψουν ή να επιβάλουν να χρησιμοποιείται η λογιστική αξία των μεριδίων ή μετοχών και το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων που αντιπροσωπεύει η αξία αυτή κατά την ημερομηνία της πρώτης ενοποίησης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία ή κατά μία προγενέστερη ημερομηνία.

2. Για την εφαρμογή του άρθρου 33 παράγραφος 2, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται ανολογικά και για την αποτίμηση των μετοχών ή μεριδίων ή του ποσοστού των ιδίων

κεφαλαίων που αυτές αντιπροσωπεύουν, στο κεφάλαιο μιας επιχείρησης η οποία είναι συγγενής με επιχείρηση που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση. Το ίδιο ισχύει και για την μερική ενοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 32.

3. Όταν το ιδιαίτερο κονδύλι που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 αντιστοιχεί σε θετική διαφορά ενοποιήσεως η οποία προέκυψε πριν από την ημερομηνία κατάρτισης των πρώτων ενοποιημένων λογαριασμών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν:

- α) για την εφαρμογή του άρθρου 30 παράγραφος 1, η πέρα της πενταετίας περίοδος του άρθρου 37 παράγραφος 2 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ, να υπολογίζεται από την ημερομηνία κατάρτισης των πρώτων ενοποιημένων λογαριασμών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία· και
- β) για την εφαρμογή του άρθρου 30 παράγραφος 2, η αφαίρεση να γίνεται από τα αποθεματικά κατά την ημερομηνία κατάρτισης των πρώτων ενοποιημένων λογαριασμών, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 40

1. Μέχρι την πάροδο των προθεσμιών για την εφαρμογή στο εθνικό τους δίκαιο των οδηγιών οι οποίες, συμπληρώνοντας την οδηγία 78/660/ΕΟΚ, εναρμονίζουν τις διατάξεις για τους ετήσιους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας τις σχετικές με τη διάρθρωση των ενοποιημένων λογαριασμών και τις μεθόδους αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς αυτούς, καθώς και τις πληροφορίες του προσαρτήματος:

- α) προκειμένου για κάθε επιχείρηση υποκείμενη σε ενοποίηση που είναι τράπεζα, άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή ασφαλιστική επιχείρηση·
- β) όταν οι υποκείμενες σε ενοποίηση επιχειρήσεις αποτελούνται, κυρίως, από τράπεζες, πιστωτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν, επίσης, να παρεκκλίνουν από το άρθρο 6 μόνον όσον αφορά τα αριθμητικά όρια και τα κριτήρια που θα εφαρμόζονται στις προαναφερόμενες επιχειρήσεις.

2. Εφόσον πριν από την εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 49 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη δεν έχουν επιβάλει στις επιχειρήσεις που είναι τράπεζες, λοιπά πιστωτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις, την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων λογαριασμών, μπορούν να επιτρέψουν, μέχρι την εφαρμογή στο εθνικό τους δίκαιο, μιας από τις οδηγίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αλλά το αργότερο μέχρι και τις χρήσεις που λήγουν το 1993:

- α) την αναστολή της υποχρέωσης του άρθρου 1 παράγραφος 1, για όσες από τις ανωτέρω επιχειρήσεις είναι μητρικές. Η αναστολή αυτή πρέπει να αναφέρεται

στους ετήσιους λογαριασμούς της μητρικής επιχείρησης. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 εδάφιο 2 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ πρέπει να παρέχονται για κάθε θυγατρική επιχείρηση·

- β) την απαλλαγή από την ενοποίηση, με την επιφύλαξη του άρθρου 33, στην περίπτωση κατάρτισης ενοποιημένων λογαριασμών, των παραπάνω επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρήσεων που ασκούν κυρίως μία από αυτές τις δραστηριότητες, όταν αυτές είναι θυγατρικές επιχειρήσεις. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 34 παράγραφος 2, σχετικά με αυτές τις θυγατρικές επιχειρήσεις πρέπει να αναγράφονται στο παράρτημα.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 περίπτωση β), οι ετήσιοι ή ενοποιημένοι λογαριασμοί αυτών των θυγατρικών επιχειρήσεων, εφόσον η δημοσίευσή τους είναι υποχρεωτική, πρέπει να επισυνάπτονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς, ή ελλείψει αυτών, στους ετήσιους λογαριασμούς της μητρικής επιχείρησης ή να τίθενται στη διάθεση του κοινού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, πρέπει να είναι δυνατή η απόκτηση αντίγραφου των εγγράφων αυτών με απλή αίτηση και με αντίτιμο όχι ανώτερο από το διοικητικό κόστος.

Άρθρο 41

1. Οι επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με κάποια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 σημεία α) και β) και σημείο δ) υπό ββ) καθώς και όσες επιχειρήσεις συνδέονται με παρόμοια σχέση με μια από τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις, θεωρούνται συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ και της παρούσας οδηγίας.

2. Εφόσον κράτος μέλος επιβάλλει την υποχρέωση καταρτίσεως ενοποιημένων λογαριασμών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 1 σημεία γ) ή δ) υπό αα) ή του άρθρου 1 παράγραφος 2 ή του άρθρου 12 παράγραφος 1, οι επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με κάποια από τις σχέσεις που αναφέρονται στις διατάξεις αυτές, καθώς και οι άλλες επιχειρήσεις που συνδέονται με παρόμοια σχέση ή σχέση προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 με μια από τις προηγούμενες επιχειρήσεις, θεωρούνται συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της πρώτης παραγράφου.

3. Ένα κράτος μέλος μπορεί να εφαρμόσει την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου ακόμα και στην περίπτωση που δεν επιβάλλει την υποχρέωση καταρτίσεως ενοποιημένων λογαριασμών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 1 σημεία γ) και δ) υπό αα), ή του άρθρου 1 παράγραφος 2, ή του άρθρου 12 παράγραφος 1.

4. Το άρθρο 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 2 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

5. Όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει το άρθρο 4 παράγραφος 2, μπορεί να εξαιρεί από την εφαρμογή της παραγράφου 1 τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις που είναι

μητρικές αλλά, λόγω της νομικής μορφής τους, αυτό το κράτος μέλος δεν τις υποχρεώνει να καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, καθώς και τις μητρικές επιχειρήσεις με παρόμοια νομική μορφή.

Άρθρο 42

Το άρθρο 56 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 56

1. Η υποχρέωση εμφανίσεως, στους ετήσιους λογαριασμούς, των στοιχείων που αναφέρονται στα άρθρα 9, 10 και 23 έως 26 και αφορούν συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 41 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ, καθώς και η υποχρέωση παροχής πληροφοριών σχετικών με αυτές τις επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2, το άρθρο 14 και το άρθρο 43 παράγραφος 1 περίπτωση 7, αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 49 παράγραφος 2 της προαναφερόμενης οδηγίας.»

2. Το προσάρτημα πρέπει ακόμη να περιλαμβάνει:

- α) την επωνυμία και την έδρα της επιχείρησης η οποία καταρτίζει τους ενοποιημένους λογαριασμούς του μέγιστου συνόλου επιχειρήσεων, μέρος του οποίου αποτελεί η εταιρία ως θυγατρική επιχείρηση·
- β) την επωνυμία και την έδρα της επιχείρησης η οποία καταρτίζει τους ενοποιημένους λογαριασμούς του μικρότερου συνόλου επιχειρήσεων περιλαμβανόμενου στο σύνολο των επιχειρήσεων του σημείου α), μέρος του οποίου αποτελεί η εταιρία ως θυγατρική επιχείρηση·
- γ) τον τόπο όπου μπορεί κανείς να προμηθευτεί τους ενοποιημένους λογαριασμούς, που αναφέρονται στα σημεία α) και β), εάν οι λογαριασμοί αυτοί είναι διαθέσιμοι.

Άρθρο 43

Το άρθρο 57 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 57

Με την επιφύλαξη των οδηγιών 68/151/ΕΟΚ και 77/91/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη μπορούν να μην εφαρμόζουν στις εταιρείες που διέπονται από την εθνική τους νομοθεσία και είναι θυγατρικές επιχειρήσεις κατά την έννοια της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν το περιεχόμενο, τον έλεγχο και τη δημοσίευση των ετήσιων λογαριασμών, εφόσον:

- α) η μητρική επιχείρηση διέπεται από τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους·

β) όλοι οι μέτοχοι ή οι εταίροι της θυγατρικής επιχείρησης δηλώνουν ότι αποδέχονται την εξαίρεση αυτή· η δήλωση αυτή απαιτείται για κάθε χρήση·

γ) η μητρική επιχείρηση δηλώνει ότι εγγυάται για τις υποχρεώσεις της θυγατρικής επιχείρησης·

δ) οι δηλώσεις που αναφέρονται στα σημεία β) και γ) δημοσιεύονται από τη θυγατρική επιχείρηση όπως προβλέπει η νομοθεσία του κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ·

ε) η θυγατρική επιχείρηση συμπεριλαμβάνεται στους ενοποιημένους λογαριασμούς που καταρτίζει η μητρική επιχείρηση σύμφωνα με την οδηγία 83/349/ΕΟΚ·

στ) η ανωτέρω εξαίρεση αναφέρεται στο προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών που καταρτίζει η μητρική επιχείρηση·

ζ) οι ενοποιημένοι λογαριασμοί που προβλέπονται στην περίπτωση ε), η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης και το πιστοποιητικό ελέγχου του υπεύθυνου για τον έλεγχο των λογαριασμών αυτών δημοσιεύονται από τη θυγατρική επιχείρηση όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ.»

Άρθρο 44

Το άρθρο 58 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 58

Τα κράτη μέλη μπορούν να μην εφαρμόσουν για τις εταιρίες που διέπονται από την εθνική τους νομοθεσία και είναι μητρικές επιχειρήσεις κατά την έννοια της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν τον έλεγχο και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων χρήσεως, εφόσον:

α) η μητρική επιχείρηση καταρτίζει τους ενοποιημένους λογαριασμούς σύμφωνα με την οδηγία 83/349/ΕΟΚ και συμπεριλαμβάνεται στους ενοποιημένους λογαριασμούς·

β) η ανωτέρω εξαίρεση μνημονεύεται στο προσάρτημα των ετήσιων λογαριασμών της μητρικής επιχείρησης·

γ) η ανωτέρω εξαίρεση μνημονεύεται στο προσάρτημα των ενοποιημένων λογαριασμών που καταρτίζει η μητρική επιχείρηση·

δ) τα αποτελέσματα χρήσεως της μητρικής επιχείρησης, όπως προκύπτουν σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, εμφανίζονται στον ισολογισμό της μητρικής επιχείρησης.»

Άρθρο 45

Το άρθρο 59 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 59

1. Προκειμένου για συμμετοχές με την έννοια του άρθρου 17, στο κεφάλαιο επιχειρήσεων, στη λειτουργία και τη διαχείριση των οποίων ασκείται σημαντική επιρροή, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν ή να επιβάλουν την εμφάνισή τους στον ισολογισμό σύμφωνα με τις ακόλουθες παραγράφους 2 έως 9, ως χωριστά κονδύλια των στοιχείων «μερίδια σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» και «Συμμετοχές» ανάλογα με την περίπτωση. Τεκμαίρεται ότι μια επιχείρηση ασκεί σημαντική επιρροή σε άλλη όταν η πρώτη κατέχει τουλάχιστον το 20% των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταιρών της δεύτερης. Το άρθρο 2 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος άρθρου για συμμετοχή αναφερόμενη στην παράγραφο 1, η συμμετοχή εμφανίζεται στον ισολογισμό:

- α) είτε με τη λογιστική της αξία, που αποτιμάται σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 42. Η διαφορά μεταξύ της αξίας αυτής και του ποσού που αναλογεί στο ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων που αντιπροσωπεύει η συμμετοχή, εμφανίζεται χωριστά στον ισολογισμό ή αναφέρεται στο προσάρτημα. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται κατά την ημερομηνία κατά την οποία η μέθοδος εφαρμόζεται για πρώτη φορά·
- β) είτε με το ποσό που αναλογεί στο ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων που αντιπροσωπεύει η συμμετοχή αυτή. Η διαφορά μεταξύ του ποσού αυτού και της λογιστικής αξίας, που αποτιμάται σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 42, εμφανίζεται χωριστά στον ισολογισμό ή αναφέρεται στο προσάρτημα. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται κατά την ημερομηνία κατά την οποία η μέθοδος εφαρμόζεται για πρώτη φορά·
- γ) τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν την εφαρμογή του ενός από τα ανωτέρω δύο σημεία. Από τον ισολογισμό ή από το παράρτημα πρέπει να προκύπτει ποιο από τα σημεία α) ή β) χρησιμοποιήθηκε·
- δ) εξάλλου, για την εφαρμογή των ανωτέρω σημείων α) και β), τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν ή να επιτρέψουν να γίνεται ο υπολογισμός της διαφοράς με την ημερομηνία κτήσης της συμμετοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ή, εφόσον η κτήση έγινε τμηματικά, με ημερομηνία κατά την οποία οι μετοχές ή τα μερίδια απέκτησαν το χαρακτήρα συμμετοχής κατά την έννοια της παραγράφου 1.

3. Όταν στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της επιχείρησης στην οποία υπάρχει συμμετοχή κατά την έννοια της παραγράφου 1 έχουν αποτιμηθεί με μεθόδους διαφορετικές από εκείνες που ακολουθεί η εταιρία που καταρτίζει τους ετήσιους λογαριασμούς

της, τα στοιχεία αυτά, προκειμένου να υπολογιστεί η διαφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 2 υπό α) ή 2 υπό β), μπορούν να αποτιμηθούν εκ νέου σύμφωνα με τις μεθόδους που ακολουθεί η εταιρία για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών της. Αν δεν έγινε η νέα αυτή αποτίμηση, το γεγονός πρέπει να αναφέρεται στο προσάρτημα. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν τη νέα αυτή αποτίμηση.

4. Η λογιστική αξία κατά την παράγραφο 2α ή το ποσό που αναλογεί στο ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων κατά την παράγραφο 2β προσαυξάνεται ή μειώνεται κατά το ποσό της μεταβολής που σημειώθηκε μέσα στη χρήση στα ίδια κεφάλαια, στο μέτρο που αναλογεί στο ποσοστό αυτής της συμμετοχής· μειώνεται κατά το ποσό των μερισμάτων που αναλογούν στη συμμετοχή.

5. Εφόσον τυχόν θετική διαφορά αναφερόμενη στην παράγραφο 2α ή 2β δεν μπορεί να ενταχθεί σε συγκεκριμένη κατηγορία στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού, η διαφορά αυτή διέπεται από τους κανόνες που ισχύουν για το λογαριασμό «φήμη και πελατεία».

6. α) Το ποσό των κερδών ή ζημιών το οποίο αναλογεί στις συμμετοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εμφανίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως σε ειδικό κονδύλι με αντίστοιχο τίτλο·

β) όταν το ποσό αυτό είναι μεγαλύτερο από το ποσό των καταβληθέντων ή ληξιπροθέσμων μερισμάτων, η διαφορά μεταφέρεται σε μη διανεμητέο αποθεματικό·

γ) τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν ή να επιβάλουν να εμφανίζονται στο λογαριασμό κερδών και ζημιών μόνο τα εισπραχθέντα ή εισπρακτέα μερίσματα που αναλογούν στις συμμετοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

7. Οι απαλείψεις που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 υπό γ) της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ πραγματοποιούνται στο μέτρο που τα στοιχεία τους είναι γνωστά ή προσιτά. Το άρθρο 26 παράγραφοι 2 και 3 της ανωτέρω οδηγίας εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

8. Όταν μία επιχείρηση στην οποία υπάρχει συμμετοχή κατά την έννοια της παραγράφου 1 καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς, οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται για τα «ίδια κεφάλαια» που εμφανίζονται σ' αυτούς τους ενοποιημένους λογαριασμούς.

9. Το παρόν άρθρο μπορεί να μην εφαρμόζεται στην περίπτωση συμμετοχής κατά την έννοια της παραγράφου 1, η οποία είναι επουσιώδης σε σχέση με τον σκοπό του άρθρου 2 παράγραφος 3.»

Άρθρο 46

Το άρθρο 61 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 61

Τα κράτη μέλη μπορούν να μην εφαρμόσουν για εταιρία που διέπεται από την εθνική τους νομοθεσία και είναι μητρική επιχείρηση κατά την έννοια της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ τις διατάξεις του άρθρου 43 παράγραφος 1 περίπτωση 2 της παρούσας οδηγίας σχετικά με τα ποσά των ιδίων κεφαλαίων και των αποτελεσμάτων χρήσεως των επιχειρήσεων στις οποίες αναφέρονται αυτές οι διατάξεις εφόσον:

- α) όταν οι επιχειρήσεις αυτές περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς που καταρτίζει η ανωτέρω μητρική επιχείρηση ή στους ενοποιημένους λογαριασμούς μεγαλύτερου συνόλου επιχειρήσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ·
- β) όταν οι συμμετοχές στα κεφάλαια των επιχειρήσεων αυτών εμφανίζονται στους ετήσιους λογαριασμούς της μητρικής επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 59 ή στους ενοποιημένους λογαριασμούς που καταρτίζει η μητρική αυτή επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 33 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ.»

Άρθρο 47

Η «Επιτροπή Συνεργασίας» του άρθρου 52 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ έχει επίσης σκοπό:

- α) να διευκολύνει, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 169 και 170 της συνθήκης, την εναρμονισμένη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, με τακτικές συνεννοήσεις που αφορούν, ιδίως, τα συγκεκριμένα προβλήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή της·
- β) να συμβουλεύει, όποτε χρειάζεται, την Επιτροπή σχετικά με τις αναγκαίες προσθήκες και τροποποιήσεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 48

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη νομοθεσία των κρατών μελών που επιβάλλει την υποχρέωση να κατατίθενται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί, με τους οποίους ενοποιούνται επιχειρήσεις που δεν διέπονται από δίκαιο των κρατών

μελών αυτών, στο μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένα τα υποκαταστήματα των επιχειρήσεων αυτών.

Άρθρο 49

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πριν από την 1η Ιανουαρίου 1988, ενημερώνουν δε αμέσως την Επιτροπή.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν ότι οι διατάξεις της παραγράφου 1 θα εφαρμοστούν για πρώτη φορά στους ενοποιημένους λογαριασμούς της χρήσης που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1990 ή κατά τη διάρκεια του έτους 1990.
3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας τους που θεσπίζουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 50

1. Το Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, και μετά πάροδο 5 ετών από την ημερομηνία που ανεφέρει το άρθρο 49 παράγραφος 2, επανεξετάζει και, ενδεχομένως, τροποποιεί το άρθρο 1 παράγραφος 1 υπό δ) δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 4 παράγραφος 2, τα άρθρα 5 και 6, το άρθρο 7 παράγραφος 1 και τα άρθρα 12, 43 και 44, με βάση την πείρα που έχει αποκτηθεί κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας και την κατάσταση που θα επικρατεί τότε στον οικονομικό και νομισματικό τομέα.
2. Η παράγραφος 1 δεν θίγει το άρθρο 53 παράγραφος 2 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ.

Άρθρο 51

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις 13 Ιουνίου 1983.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

H. TIETMEYER

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουνίου 1983

για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ενοποιημένη βάση

(83/350/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι η πρώτη οδηγία 77/780/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1977 περί του συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος ⁽⁴⁾, ορίζει ότι για τη διευκόλυνση της ανάληψης και της άσκησης της δραστηριότητας αυτής, είναι ανάγκη να εξαλειφθούν οι διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών, που δημιουργούν τα περισσότερα εμπόδια ως προς τους κανόνες στους οποίους υπόκεινται αυτά τα ιδρύματα·

ότι τελικός σκοπός είναι να εξασφαλισθεί ότι η συνολική εποπτεία πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί σε διάφορα κράτη μέλη θα διενεργείται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο το ίδρυμα αυτό έχει την έδρα του σε συνεννόηση, ενδεχομένως, με τις αρμόδιες αρχές των άλλων ενδιαφερομένων κρατών μελών, ώστε να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ αυτών των πιστωτικών ιδρυμάτων και των εθνικών πιστωτικών ιδρυμάτων των χωρών υποδοχής· ότι γι' αυτό το σκοπό οι έλεγχοι και οι εποπτικές πρακτικές που εφαρμόζονται στα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία λειτουργούν μέσα στην Κοινότητα πρέπει να είναι ευρέως όμοιες μεταξύ των κρατών μελών·

ότι ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνο σταδιακά· ότι η θέσπιση της αρχής της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση είναι ένα από αυτά τα στάδια·

ότι, πάντως, η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει την εποπτεία στα πιστωτικά ιδρύματα από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής·

ότι η εποπτεία σε ενοποιημένη βάση θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στην εποπτική αρχή μητρικού πιστωτικού

ιδρύματος να προβαίνει σε μια πιο τεκμηριωμένη εκτίμηση της χρηματοπιστωτικής κατάστασης του πιστωτικού αυτού ιδρύματος·

ότι η παρούσα οδηγία αφορά μόνο την περίπτωση της κατοχής μέρους ή όλου του κεφαλαίου πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος από άλλο πιστωτικό ίδρυμα·

ότι η αρχή της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση είναι γενικά αποδεκτή· ότι τα κράτη μέλη θα επιδιώξουν, λοιπόν, να συνάψουν διμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες προκειμένου τα πιστωτικά ιδρύματα αυτών των χωρών, που κατέχουν συμμετοχές μέσα στην Κοινότητα, να υπόκεινται σε ισοδύναμη εποπτεία, και τα κοινοτικά πιστωτικά ιδρύματα της Κοινότητας που κατέχουν συμμετοχές σε τρίτες χώρες να μπορούν να εφαρμόζουν τις αρχές της παρούσας οδηγίας·

ότι, εν αναμονή της εναρμόνισης των ενοποιημένων λογαριασμών και των περιοδικών πληροφοριών σχετικά με την εποπτεία, δεν είναι δυνατό να εφαρμοσθεί ενοποιημένη και συνεκτική εποπτεία σε όλα τα κράτη μέλη· ότι η παρούσα οδηγία αποτελεί πρώτο βήμα προς τη θέσπιση της αρχής της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση και την εξάλειψη των φραγμών οι οποίοι εμποδίζουν μέχρι στιγμής τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την αρχή σε μονομερή βάση για τις συναλλαγές στο σύνολο της Κοινότητας·

ότι εν αναμονή περαιτέρω συντονισμού, η διαδικασία της ενοποίησης θα γίνει από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες·

ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν περιοριστικότερα συστήματα εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, ιδίως δε να προβλέπουν άλλες περιπτώσεις υποχρεωτικής ενοποίησης·

ότι επειδή οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί, όπως ορίζονται εφεξής, δεν καλύπτονται ούτε από την οδηγία 77/780/ΕΟΚ, ούτε από την παρούσα οδηγία, είναι ανάγκη να ενταχθούν σε διαδικασία ενοποίησης για να διασφαλισθεί η πλήρης ενοποίηση όλων των πιστωτικών δραστηριοτήτων μέσα σε ένα όμιλο,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας νοείται ως:

— «πιστωτικό ίδρυμα» σύμφωνα με το άρθρο 1 πρώτη περίπτωση της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, η επιχείρηση της

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 40 της 11. 2. 1983, σ. 6.⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 13 της 17. 1. 1983, σ. 237.⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 178 της 15. 7. 1982, σ. 15.⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. L 322 της 17. 12. 1977, σ. 30.

οποίας η δραστηριότητα συνίσταται στο να δέχεται καταθέσεις από το κοινό ή άλλα επιστρεπτέα κεφάλαια και να χορηγεί πιστώσεις για λογαριασμό της,

- «χρηματοδοτικό ίδρυμα» επιχείρηση η οποία δεν συνιστά πιστωτικό ίδρυμα και της οποίας η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων (περιλαμβανομένων των εγγυήσεων) ή στην απόκτηση συμμετοχών ή την πραγματοποίηση τοποθετήσεων,
- «συμμετοχή» η άμεση ή έμμεση κατοχή από ένα πιστωτικό ίδρυμα του 25 % ή πλέον του κεφαλαίου ενός άλλου πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος,
- «εποπτεία» εν αναμονή μεταγενέστερου συντονισμού, εκείνεις οι τεχνικές, ανεξαρτήτως της μορφής και του τρόπου εφαρμογής τους, τις οποίες μετέρχονται οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών προκειμένου να ελέγχουν την κατάσταση ενός πιστωτικού ιδρύματος,
- «αρμόδιες αρχές» οι εθνικές αρχές που είναι εξουσιοδοτημένες δυνάμει νόμου ή διοικητικών ρυθμίσεων να ελέγχουν τα πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 2, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επί όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων.
2. Δεν εφαρμόζεται επί των ιδρυμάτων που εξαιρούνται από την οδηγία 77/780/ΕΟΚ και αναφέρονται στο άρθρο 2 της οδηγίας αυτής.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλλουν την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας επί ορισμένων ιδρυμάτων για περίοδο το πολύ πέντε ετών η οποία αρχίζει από την κοινοποίησή της. Η αναβολή αυτή διέπεται από το άρθρο 2 παράγραφοι 5 και 6 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.

Άρθρο 3

Γενικές αρχές

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα που κατέχει συμμετοχή σε άλλο πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα υπόκειται στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση της χρηματοπιστωτικής του κατάστασης και εκείνης των ιδρυμάτων στα οποία κατέχει αυτή τη συμμετοχή, κατά την έκταση και σύμφωνα με τους όρους που απαιτούνται από το άρθρο 4.
2. Πάντως, τα κράτη μέλη ή οι αρμόδιες αρχές μπορούν να μη διενεργούν εποπτεία σε ενοποιημένη βάση:
 - εάν οι δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος το οποίο κατέχει τη συμμετοχή είναι τουλάχιστον κατά

75 % ενοποιημένες με τις δραστηριότητες άλλου πιστωτικού ιδρύματος που υπόκειται σε εποπτεία σε ενοποιημένη βάση από τις αρμόδιες αρχές ενός των κρατών μελών, και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο υπάρχει η συμμετοχή περιλαμβάνεται σ' αυτή την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, ή

- εάν το πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα στο οποίο υπάρχει η συμμετοχή, βρίσκεται σε τρίτη χώρα, όπου υπάρχουν νομικά εμπόδια για τη μεταβίβαση των αναγκαίων πληροφοριών, ή
- εάν το σύνολο του ισολογισμού του πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος στο οποίο υπάρχει η συμμετοχή ανέρχεται στο χαμηλότερο από τα ακόλουθα δύο ποσά: 2 % του συνόλου του ισολογισμού του πιστωτικού ιδρύματος που κατέχει τη συμμετοχή ή 10 εκατομμύρια ECU, ή
- εάν η φύση των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος στο οποίο υπάρχει η συμμετοχή είναι τέτοια ώστε κατά τη γνώμη του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή των αρμόδιων αρχών για το πιστωτικό ίδρυμα που κατέχει τη συμμετοχή, η ενοποίηση της χρηματοπιστωτικής του κατάστασης θα ήταν ακατάλληλη ή ικανή να παραπλανήσει.

3. Η εποπτεία σε ενοποιημένη βάση ασκείται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας όπου εδρεύει το πιστωτικό ίδρυμα που κατέχει τη συμμετοχή. Εν αναμονή μεταγενέστερου συντονισμού και εφόσον δεν προβλέπεται άλλως στην οδηγία, διασφαλίζεται σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες που ισχύουν στη χώρα αυτή.

4. Η εποπτεία αυτή ασκείται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, και δεν εμποδίζει την εποπτεία σε μη ενοποιημένη βάση ούτε την εποπτεία που ασκούν οι αρμόδιες αρχές σε άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο 4

Τύπος και έκταση της ενοποίησης

1. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα κατέχει συμμετοχή μεγαλύτερη από 50 % σε άλλο πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, τα κράτη μέλη ή οι αρμόδιες αρχές για το πρώτο πιστωτικό ίδρυμα οφείλουν να απαιτήσουν, για την άσκηση της εποπτείας, πλήρη ή κατ' αναλογία ενοποίηση της χρηματοπιστωτικής κατάστασης των σχετικών ιδρυμάτων.
2. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα κατέχει συμμετοχή 50 % ή λιγότερο σε άλλο πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα και, κατά τη γνώμη των αρμόδιων αρχών, για το πρώτο πιστωτικό ίδρυμα υπάρχει καθεστώς αποτελεσματικού ελέγχου, εναπόκειται στο κράτος μέλος ή στις οικείες αρμόδιες αρχές να καθορίσουν τον τρόπο της ενοποίησης. Εντούτοις, εν αναμονή περαιτέρω συντονισμού, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών στα οποία το πιστωτικό ίδρυμα έχει την έδρα του και οι αρμόδιες αρχές

για το πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα στο οποίο υπάρχει συμμετοχή μπορούν να αποφασίσουν με κοινή συμφωνία ότι δεν απαιτείται, σε δεδομένες περιπτώσεις, η ενοποίηση της συμμετοχής αυτής.

3. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα κατέχει συμμετοχή 50% ή λιγότερο σε άλλο πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα και δεν υπάρχει καθεστώς αποτελεσματικού ελέγχου, εναπόκειται στο κράτος μέλος ή στις οικείες αρμόδιες αρχές να ορίζουν αν και με ποιό τρόπο πρέπει να πραγματοποιείται η ενοποίηση. Πριν προβούν σ' αυτή την ενοποίηση, οι αρχές αυτές οφείλουν να ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές για το πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα στο οποίο υπάρχει η συμμετοχή.

Άρθρο 5

Μέτρα για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν, ώστε να μην υπάρχει εμπόδιο νομικής φύσεως που να εμποδίζει τα πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα να παρέχουν στο πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο κατέχουν συμμετοχή, τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε η εποπτεία σε ενοποιημένη βάση να πραγματοποιείται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν την ανταλλαγή μεταξύ των αρμοδίων αρχών τους, των αναγκαίων πληροφοριών για την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, νοουμένου ότι, στην περίπτωση χρηματοδοτικών οργανισμών, η συλλογή ή η κατοχή πληροφοριών κατ' ουδένα τρόπο συνεπάγεται άσκηση εποπτείας σ' αυτά τα χρηματοδοτικά ιδρύματα από αυτές τις αρμόδιες αρχές.

3. Κάθε ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων αρχών που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία, υπόκειται στο επαγγελματικό απόρρητο, όπως ορίζεται από το άρθρο 12 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ· οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, όπως προβλέπει η παρούσα οδηγία.

4. Εάν, στα πλαίσια της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σ' ένα πιστωτικό ίδρυμα, οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους επιθυμούν, σε δεδομένες περιπτώσεις, να επαληθεύσουν πληροφορίες που αφορούν πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα το οποίο βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές του άλλου κράτους μέλους τη διενέργεια της επαλήθευσης αυτής. Οι αρχές οι οποίες έλαβαν την αίτηση, οφείλουν να της δώσουν συνέχεια στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, είτε διενεργώντας οι ίδιες την επαλήθευση αυτή, είτε επιτρέποντας στις αρχές που τήν ζήτησαν να τη διενεργήσουν εκείνες, είτε επιτρέποντας τη διενέργειά της από εμπειρογνώμονα ή επιθεωρητή.

Άρθρο 6

Τρίτες χώρες

1. Η εφαρμογή της αρχής της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση στα πιστωτικά ιδρύματα, η έδρα της μητρικής εταιρίας των οποίων βρίσκεται σε τρίτες χώρες, και στα πιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται σε τρίτες χώρες, η έδρα του μητρικού πιστωτικού ιδρύματος των οποίων βρίσκεται μέσα στην Κοινότητα, πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διμερών ρυθμίσεων, με βάση την αμοιβαιότητα, μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών και της ενδιαφερόμενης τρίτης χώρας. Οι συμφωνίες αυτές αποβλέπουν αφενός στο να διασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μπορούν να λαμβάνουν τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να εποπτεύουν σε ενοποιημένη βάση πιστωτικό ίδρυμα της Κοινότητας που κατέχει συμμετοχές σε πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα που βρίσκονται εκτός της Κοινότητας, και αφετέρου ότι οι εποπτικές αρχές τρίτων χωρών μπορούν να λαμβάνουν τις αναγκαίες πληροφορίες για να εποπτεύουν τις μητρικές εταιρίες οι οποίες έχουν την εταιρική έδρα τους στο έδαφός τους και οι οποίες κατέχουν συμμετοχές σε πιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη.

2. Η Επιτροπή και η Συμβουλευτική Επιτροπή που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, τηρούνται ενήμερες για τις ενέργειες που γίνονται ενόψει των συμφωνιών αυτών, και η Επιτροπή εξασφαλίζει το συντονισμό των ως άνω συμφωνιών.

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 7

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι την 1η Ιουλίου 1985. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που θεσπίζουν στον τομέα ο οποίος διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 8

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις 13 Ιουνίου 1983.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

H. TIETMEYER